

Akademia Nauk Stosowanych
im. Hipolita Cegielskiego w Gnieźnie Uczelnia Państwowa

SYLABUS

Pozycja przedmiotu w planie:		R.III / S.V
1. OGÓLNY OPIS PRZEDMIOTU		
1	Nazwa modułu	Moduł zajęć kierunkowych
2	Nazwa przedmiotu	Podstawy profilowania kryminalnego i psychologicznego
3	Kierunek studiów	Bezpieczeństwo wewnętrzne
4	Poziom studiów	Licencjackie
5	Forma studiów	Stacjonarne
6	Profil studiów	Praktyczny
7	Rok studiów	Trzeci
8	Semestr przedmiotu	Piąty
9	Jednostka prowadząca kierunek studiów	Instytut Nauk o Bezpieczeństwie
10	Liczba punktów ECTS	5
11	Sposób zaliczenia:	Egzamin (wykład); Zaliczenie z oceną (ćwiczenia).
12	Imię i nazwisko nauczyciela (li) akademickiego (ich), stopień lub tytuł naukowy, adres e-mail	mgr Karol GEPPERT, k.geppert@ans-gniezno.edu.pl
13	Imię i nazwisko koordynatora(ów) przedmiotu, stopień lub tytuł naukowy, adres e-mail	mgr Karol GEPPERT, k.geppert@ans-gniezno.edu.pl
14	Język wykładowy	Polski
15	Tryb prowadzenia zajęć	Mieszany
16	Sposób prowadzenia zajęć	Synchroniczny
17	Narzędzia informatyczne wykorzystywane do prowadzenia zajęć, udostępniania materiałów i komunikacji ze studentami	Platforma MS Teams / poczta elektroniczna
18	Przedmiot wprowadzający	Psychologia bezpieczeństwa, Logika i argumentacja, Metodologia badań społecznych.
19	Wymagania wstępne	Rozumie podstawowe pojęcia z psychologii, kryminologii i kryminalistyki oraz zna elementarne zasady postępowania z materiałem dowodowym. Potrafi odróżnić fakt od interpretacji, krytycznie czytać tekst naukowy i formułować proste hipotezy konkurencyjne. Posiada podstawowe umiejętności pracy z arkuszem kalkulacyjnym, mapą cyfrową i źródłami internetowymi oraz potrafi pracować w zespole.
20	Cele przedmiotu:	
C1	Cel ogólny i wiedza: przygotowanie studenta do krytycznego, opartego na dowodach rozumienia profilowania kryminalnego i psychologicznego jako narzędzia wspomagającego dochodzenie. Student poznaje pojęcia, modele, podstawy psychologiczne, metody analizy behawioralnej oraz ich ograniczenia naukowe, prawne i etyczne.	

C2	Umiejętności: rozwinięcie zdolności porządkowania materiału sprawy, rozdzielania faktów, wniosków i hipotez, analizowania wiktymologii, zachowania sprawcy, powiązań między zdarzeniami i danych przestrzenno-czasowych oraz sporządzania użytecznego raportu z poziomami pewności i alternatywnymi wyjaśnieniami.	
C3	Kompetencje społeczne: kształtowanie odpowiedzialności za skutki rekomendacji analitycznych, gotowości do pracy interdyscyplinarnej, przeciwdziałania stereotypizacji i błędom poznawczym oraz respektowania praw człowieka, ochrony danych i zasady domniemania niewinności.	
21	Forma zajęć, liczba godzin wymagająca bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego, liczba godzin nakładu pracy studenta:	
Forma zajęć		Liczba godzin
Wykład		15
Ćwiczenia		30
Suma godzin		45
Ip.	Całkowity nakład pracy studenta	
1	Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego wynosi:	Godzinowe obciążenie studenta
	Wykład	45 godzin
	Ćwiczenia	
	Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego wynosi 45 godzin, co odpowiada 1,5 punktom ECTS.	
2	Bilans nakładu pracy własnej studenta: 1. Przygotowanie do wykładów i lektura wskazanych źródeł - 25 godzin. 2. Przygotowanie do ćwiczeń oraz analiza zanonimizowanych akt i danych - 25 godzin. 3. Opracowanie raportu profilowego i przygotowanie briefingu zespołowego - 30 godzin. 4. Przygotowanie do egzaminu końcowego - 15 godzin. Łącznie praca własna: 95 godzin (40 godzin pracy teoretycznej i 55 godzin pracy praktycznej). Łączny nakład pracy studenta wynosi 95 godzin, co odpowiada 3,5 punktom ECTS.	95 godzin
3	Łączny nakład pracy studenta wynosi	140 godzin
4	Punkty ECTS za przedmiot	5 ECTS
5	Liczba punktów ECTS osiąganych w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, w tym warsztatów, analiz przypadków i projektu	3,5 ECTS

2. EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU			
Kod	Przedmiotowy efekt uczenia się	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedza - Student zna i rozumie:			
EU_W01	Definiuje podstawowe pojęcia profilowania kryminalnego i psychologicznego oraz porównuje podejścia: analizę kryminalno-śledczą, psychologię śledczą/statystyczną, analizę dowodów behawioralnych (BEA) i podejście kliniczne, wskazując ich zastosowania i ograniczenia.	BW1_W02; BW1_W03	Egzamin kazusowy; mapa pojęć - min. 51%.

EU_W02	Wyjaśnia znaczenie rekonstrukcji zdarzenia, wiktymologii, modus operandi, zachowań sygnaturowych, inscenizacji, analizy powiązań spraw i profilowania geograficznego oraz ocenia siłę wnioskowania z zachowania.	BW1_W03; BW1_W11	Egzamin kazusowy; arkusz analizy sprawy - min. 51%.
EU_W03	Charakteryzuje prawne i etyczne granice profilowania, w tym ochronę danych, zakaz dyskryminacji, domniemanie niewinności, zasady użycia AI i obowiązek dokumentowania niepewności.	BW1_W06; BW1_W17	Audyt prawno-etyczny; pytanie problemowe - min. 51%.
Umiejętności - Student potrafi:			
EU_U01	Porządkuje materiał sprawy i sporządza chronologię, oddzielając dane źródłowe, obserwacje, wnioski, założenia oraz hipotezy wymagające sprawdzenia.	BW1_U05; BW1_U07	Karta sprawy i chronologia - poprawność >= 51%.
EU_U02	Koduje zachowania w porównywanych sprawach, oblicza i interpretuje proste miary podobieństwa oraz przedstawia wzorce przestrzenno-czasowe z użyciem arkusza kalkulacyjnego i GIS.	BW1_U05; BW1_U07	Macierz linkage i mapa GIS - poprawność >= 51%.
EU_U03	Konstruuje wstępny profil behawioralny i zestaw priorytetów dochodzeniowych, uzasadniając każdy wniosek materiałem sprawy, poziomem pewności i hipotezą alternatywną.	BW1_U03; BW1_U07	Raport profilowy - minimum 51% w kryterium metodologicznym.
EU_U04	Współpracuje w zespole analitycznym oraz jasno prezentuje i broni wniosków, reagując na krytykę i aktualizując ocenę po ujawnieniu nowych danych.	BW1_U04; BW1_U06	Briefing, obrona raportu i ocena współpracy.
Kompetencje społeczne - Student jest gotów do:			
EU_K01	Odpowiedzialnego i niedyskryminującego posługiwania się informacją profilową, z poszanowaniem godności, prywatności, praw człowieka i zasady, że profil nie stanowi dowodu winy ani diagnozy klinicznej.	BW1_K02	Audyt etyczny i zachowanie podczas symulacji.
EU_K02	Krytycznej oceny ograniczeń własnych wniosków, poszukiwania danych fałsyfikujących, konsultowania ustaleń oraz aktualizowania wiedzy i metod pracy.	BW1_K05; BW1_K06	Dziennik decyzji, red-team i autorefleksja.

3. TREŚCI PROGRAMOWE ODNIESIONE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ	
Wykłady	
Treści programowe	Efekty uczenia
BLOK I: Zakres, funkcje i granice profilowania - 2 h - Terminologia: profilowanie kryminalne, psychologiczne, behawioralne, geograficzne, analiza kryminalno-śledcza i ocena zagrożenia. - Profil jako narzędzie orientacyjne i generator hipotez, a nie dowód winy ani substytut dochodzenia. - Historia dyscypliny, wpływ kultury popularnej i najczęstsze mity.	[EU_W01; EU_K01]

BLOK II: Modele i logika wnioskowania - 2 h - Podejście FBI/CIA, psychologia śledcza, BEA, podejście kliniczne i model zintegrowany CRIME. - Indukcja, dedukcja i abdukcja; hipotezy konkurencyjne, falsyfikowalność i kalibracja pewności. - Trafność, rzetelność, efekt Barnuma i granice uogólniania z typologii.	[EU_W01; EU_W02; EU_K02]
BLOK III: Dowody behawioralne i rekonstrukcja - 3 h - Jakość materiału wejściowego, chronologia zdarzenia, analiza miejsca i sekwencji zachowań. - Wiktymologia: ekspozycja, podatność, selekcja ofiary i relacja sprawca-ofiara. - Modus operandi, zachowania sygnaturowe, rytuał, staging, undoing i zachowania po czynie. - Ostrożność w przypisywaniu motywu, cech osobowości i zaburzeń psychicznych.	[EU_W02; EU_W03]
BLOK IV: Psychologia śledcza, linkage i profil geograficzny - 3 h - Spójność i odmienność zachowania; zasady łączenia zdarzeń w serię. - Kodowanie cech, podobieństwo Jaccarda, dane przestrzenne i czasowe, ocena jakości predykcji. - Journey-to-crime, punkt zakotwiczenia, strefa buforowa, funkcja zaniku odległości i mapa prawdopodobieństwa. - Rola GIS i ograniczenia wynikające z niepełnych, zależnych od sytuacji danych.	[EU_W02; EU_W03]
BLOK V: Psychologia decyzji i komunikowanie niepewności - 2 h - Błędy poznawcze: potwierdzenia, zakotwiczenia, pewności wstecznej, reprezentatywności i presji grupowej. - Struktura profesjonalnego raportu: źródło - przesłanka - wniosek - pewność - alternatywa - sposób weryfikacji. - Strategia wywiadu jako zastosowanie hipotez; zakaz diagnozowania nieznanego sprawcy i pseudonaukowego odczytywania mowy ciała.	[EU_W02; EU_K02]
BLOK VI: Profilowanie cyfrowe, AI, prawo i etyka - 3 h - Ślady zachowań online, OSINT, analiza sieci i cyberprofilowanie - możliwości oraz problem kontekstu i atrybucji. - Uczenie maszynowe w crime linkage: przejrzystość, walidacja, błędy danych i human-in-the-loop. - AI Act (UE) 2024/1689, dyrektywa 2016/680, ochrona danych, domniemanie niewinności i przeciwdziałanie dyskryminacji. - Standardy dokumentowania, audytowalności i odpowiedzialności za rekomendacje.	[EU_W03; EU_K01; EU_K02]
Ćwiczenia	
Treści programowe	Efekty uczenia
BLOK I: Demitologizacja i warsztat rozumowania - 3 h - Analiza krótkiego dossier oraz rozdzielenie faktów, obserwacji, inferencji i spekulacji. - Zadanie: oznaczenie twierdzeń jako oparte/nieoparte na materiale oraz utworzenie hipotez konkurencyjnych. - Metody/narzędzia: case study, mapa argumentacji, arkusz kontroli jakości.	[EU_U01; EU_K02]
BLOK II: Wiktymologia i rekonstrukcja zdarzenia - 3 h - Budowa osi czasu, ocena kompletności danych, analiza ekspozycji i doboru ofiary. - Zadanie: chronologia i mapa luk informacyjnych bez obwiniania ofiary. - Metody/narzędzia: zanonimizowane akta, timeline, praca w parach.	[EU_U01; EU_K01]

BLOK III: Analiza zachowania na miejscu zdarzenia - 4 h - Kodowanie modus operandi, zachowań sygnaturowych, staging i zachowań po czynie. - Zadanie: zbudowanie łańcucha przesłanek i alternatywnych wyjaśnień dla trzech niejednoznacznych zachowań. - Metody/narzędzia: BEA, macierz źródło-wniosek-pewność.	[EU_U01; EU_U03; EU_K02]
BLOK IV: Analiza powiązań spraw (crime linkage) - 4 h - Porównanie syntetycznego zbioru zdarzeń pod względem zachowań, czasu i odległości. - Zadanie: macierz kodowania, współczynnik Jaccarda, ranking par i krytyka fałszywych połączeń. - Metody/narzędzia: Excel/LibreOffice Calc; proste wykresy i interpretacja wyników.	[EU_U02; EU_K02]
BLOK V: Profilowanie geograficzne - 4 h - Kartowanie serii, analiza strefy buforowej, odległości i potencjalnych punktów zakotwiczenia. - Zadanie: mapa priorytetowych obszarów oraz ocena wpływu brakujących zdarzeń i barier przestrzennych. - Metody/narzędzia: QGIS lub równoważne GIS, dane syntetyczne.	[EU_U02; EU_U03]
BLOK VI: Profil psychologiczno-behawioralny i strategia wywiadu - 4 h - Formułowanie ostrożnych hipotez o kompetencjach, planowaniu, znajomości miejsca i relacji z ofiarą. - Zadanie: pytania do rozmowy śledczej wynikające z hipotez; zakaz diagnozy i wykrywania kłamstwa z pojedynczych sygnałów niewerbalnych. - Metody/narzędzia: PBL, symulacja rozmowy, informacja zwrotna.	[EU_U03; EU_U04; EU_K01]
BLOK VII: Ślady cyfrowe, OSINT i audyt AI - 4 h - Łączenie kont, zdarzeń i relacji przy zachowaniu źródłowości oraz zasad ochrony danych. - Zadanie: graf powiązań i red-team automatycznie wygenerowanych wniosków; ocena błędu, uprzedzeń i zgodności z AI Act. - Metody/narzędzia: Maltego/Gephi lub narzędzie równoważne, arkusz audytu, dane fikcyjne.	[EU_U02; EU_U03; EU_K01; EU_K02]
BLOK VIII: Projekt integracyjny - profil i briefing - 4 h - Zespół opracowuje raport według schematu CRIME: ocena sceny, relewantne badania, opinie, metody dochodzenia i ewaluacja. - Zadanie: 5-7-stronicowy raport, priorytety dochodzeniowe, poziomy pewności, hipotezy alternatywne i plan weryfikacji. - Metody/narzędzia: symulacja zespołu analitycznego, briefing, red-team i debriefing.	[EU_U01; EU_U02; EU_U03; EU_U04; EU_K01; EU_K02]

4. LITERATURA	
Materiały dydaktyczne, zanonimizowane studia przypadków i dane syntetyczne są udostępniane studentom przez Microsoft Teams. Literatura jest okresowo aktualizowana zgodnie ze stanem badań i prawa.	
Literatura podstawowa	1. Turvey B.E. (red.), Criminal Profiling: An Introduction to Behavioral Evidence Analysis, 5th ed., Academic Press/Elsevier, 2022. 2. Fox B., Offender profiling: a review of the research and state of the field, w: P.B. Marques, M. Paulino (red.), Police Psychology: New Trends in Forensic Psychological Science, Academic Press, 2022, s. 381-394. 3. Petherick W., Brooks N., Reframing criminal profiling: a guide for integrated practice, Psychiatry, Psychology and Law, 28(5), 2021, s. 694-710, DOI: 10.1080/13218719.2020.1837030. 4. Lach B., Profilowanie kryminalistyczne, Wolters Kluwer, Warszawa 2014. 5. Hicks S.J., Sales B.D., Profilowanie kryminalne, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2015.
Literatura uzupełniająca	1. Burrell A., Costello B., Woodhams J., Methods used to link crimes using behaviour: A literature review, Aggression and Violent Behavior, 79, 2024, 102014, DOI: 10.1016/j.avb.2024.102014. 2. Fox B., Farrington D.P., What have we learned from offender profiling? A systematic review and meta-analysis of 40 years of research, Psychological Bulletin, 144(12), 2018, s. 1247-1274, DOI: 10.1037/bul0000170. 3. Canter D., Youngs D., Investigative Psychology: Offender Profiling and the Analysis of Criminal Action, Wiley, 2009. 4. Petherick W.A. (red.), Profiling and Serial Crime: Theoretical and Practical Issues in Behavioural Profiling, 3rd ed., Anderson/Elsevier, 2014. 5. Mordwa S., Profilowanie geograficzne, czyli wykorzystanie analiz przestrzennych do wykrywania sprawców przestępstw, Space-Society-Economy, 30, 2019, DOI: 10.18778/1733-3180.30.03.
Źródła internetowe	1. FBI, Behavioral Analysis: https://www.fbi.gov/how-we-investigate/behavioral-analysis 2. College of Policing, Authorised Professional Practice - Investigation: https://www.college.police.uk/app/investigation 3. EUR-Lex, Rozporządzenie (UE) 2024/1689 (AI Act), w szczególności art. 5: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj 4. EUR-Lex, Dyrektywa (UE) 2016/680, w szczególności art. 10-11: https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2016/680/oj 5. Dokumentacja narzędzi: QGIS (https://docs.qgis.org), Gephi (https://gephi.org) oraz Maltego Academy (https://academy.maltego.com) - zależnie od dostępności licencji.

5. METODY DYDAKTYCZNE	
Forma	Metody dydaktyczne
Wykład	1. Wykład problemowy i konwersatoryjny z krótkimi zadaniami diagnostycznymi. 2. Analiza krytyczna badań, profili i raportów; porównywanie podstaw wnioskowania. 3. Demonstracja pracy z chronologią, macierzą behawioralną, mapą GIS i grafem relacji. 4. Debata nad ograniczeniami trafności, błędami poznawczymi, prawami człowieka, AI i ochroną danych.
Ćwiczenia	1. Problem Based Learning i praca na progresywnie ujawnianym, zanonimizowanym dossier. 2. Case study, analiza wiktymologiczna, rekonstrukcja zdarzenia i Behavioral Evidence Analysis. 3. Warsztaty crime linkage i profilowania geograficznego z użyciem arkusza oraz QGIS. 4. Analiza sieci/OSINT z użyciem Gephi, Maltego lub narzędzia równoważnego; wyłącznie dane fikcyjne lub zanonimizowane.

	5. Symulacja zespołu analitycznego, role briefing/red-team, wzajemna ocena i debriefing. 6. Praktyka retrieval i feedforward: krótkie quizy, rubryka kryterialna, poprawa raportu po informacji zwrotnej.
--	---

6. METODY I KRYTERIA OCENIANIA			
Forma zajęć: Wykład		Forma zaliczenia: Egzamin Pisemny egzamin problemowo-kazusowy	
Egzamin - 40% oceny końcowej Egzamin obejmuje pytania problemowe i krótkie kazusy weryfikujące EU_W01-EU_W03 oraz zdolność rozpoznania nieuprawnionych wniosków. Oceniane są: poprawność pojęciowa, uzasadnienie oparte na dowodach, wskazanie ograniczeń i zgodność prawno-etyczna.			
Skala ocen: 91-100% - 5,0; 85-90% - 4,5; 76-84% - 4,0; 66-75% - 3,5; 51-65% - 3,0; 0-50% - 2,0.			
Kryteria poziomu wykonania Niedostateczny (2,0): myli podstawowe pojęcia, traktuje stereotyp lub intuicję jak dowód, nie odróżnia faktu od inferencji albo formuluje profil bez podstaw i bez uwzględnienia praw człowieka. Dostateczny (3,0): poprawnie rozpoznaje problem i stosuje podstawowy schemat analizy, lecz uzasadnienie jest częściowe, słabo kalibruje pewność lub pomija część hipotez alternatywnych. Dobry (4,0): trafnie dobiera metodę, prowadzi przejrzysty łańcuch wnioskowania, wskazuje ograniczenia, alternatywy i zasady prawno-etyczne; drobne braki nie zmieniają użyteczności rekomendacji. Bardzo dobry (5,0): integruje dane behawioralne, przestrzenne i kontekstowe, rozważa falsyfikację, precyzyjnie komunikuje niepewność oraz proponuje proporcjonalny i audytowalny plan dalszych czynności.			
Warunek zdania egzaminu: co najmniej 51% punktów.			
Forma zajęć: Ćwiczenia		Forma zaliczenia: Zaliczenie z oceną Ocena ciągła i projekt integracyjny	
Składowe oceny końcowej (łącznie 100%): 1. Egzamin problemowo-kazusowy - 40%. 2. Indywidualny pakiet analityczny: chronologia/wiktyologia oraz linkage/geoprofil - 20%. 3. Zespołowy raport profilowy i briefing z obroną wniosków - 30%. 4. Aktywność warsztatowa, red-team, ocena koleżeńska i refleksja etyczna - 10%.			
Warunki konieczne: Uzyskanie co najmniej 51% z egzaminu i co najmniej 51% z raportu profilowego; wykazanie osiągnięcia wszystkich PEU. Każdy raport musi zawierać źródła danych, rozdzielenie faktów od wniosków, poziomy pewności, hipotezy alternatywne, plan weryfikacji i audyt etyczno-prawny. <i>Wykorzystanie generatywnej AI wymaga jawnego oznaczenia zakresu użycia, weryfikacji źródeł i zachowania odpowiedzialności autora. Nie wolno wprowadzać do publicznych narzędzi danych osobowych ani materiałów z rzeczywistych postępowań.</i>			
Arkusz szacowania oceny			
Kryterium oceny	Niedostateczny (2.0)	Dostateczny (3.0)	Dobry (4.0)/ Bardzo dobry (5.0)
Łańcuch dowodowy i logika	Nie rozdziela danych, wniosków i spekulacji; brak podstaw dla twierdzeń.	Rozdziela podstawowe kategorie, lecz część wniosków ma słabe lub niepełne uzasadnienie.	Każdy kluczowy wniosek ma wskazane źródło, przesłankę, poziom pewności, alternatywę i sposób weryfikacji.
Dobór i wykonanie metody	Błędnie stosuje pojęcia lub narzędzia; wynik jest	Stosuje podstawową procedurę, lecz popełnia	Poprawnie integruje analizę behawioralną, linkage i/lub GIS:

Kryterium oceny	Niedostateczny (2.0)	Dostateczny (3.0)	Dobry (4.0)/ Bardzo dobry (5.0)
	niepowtarzalny albo nieużyteczny.	drobne błędy kodowania lub interpretacji.	dokumentuje założenia i ograniczenia.
Etyka, prawo i błędy poznawcze	Stereotypizuje, diagnozuje bez podstaw lub ignoruje prywatność i domniemanie niewinności.	Rozpoznaje główne ryzyka, lecz działania zaradcze są ogólne.	Przeprowadza konkretny audyt prawno-etyczny, testuje uprzedzenia i minimalizuje ryzyko szkody.
Rekomendacja i komunikacja	Brak jasnych priorytetów; kategoriyczny profil bez zastrzeżeń; nie reaguje na krytykę.	Rekomendacja jest zrozumiała, lecz hierarchia priorytetów lub kalibracja pewności wymaga poprawy.	Raport i briefing są zwarte, użyteczne dochodzeniowo, proporcjonalne; zespół aktualizuje stanowisko po nowych danych.

	Zatwierdzenie karty opisu zajęć	
	Stanowisko Tytuł/stopień naukowy, imię nazwisko	Podpis
Opracował	mgr Karol Geppert	
Zatwierdził	p.o. Dyrektora Instytutu p.o. mgr Karol Geppert	